

Dodelijke tijgermug: wat is waar en wat is niet waar

De mediamuskieten hebben zich massaal gestort op de exotische mug. Nooit eerder verschenen zoveel wild/west verhalen over muggenplagen en de ziektes die ze overbrengen. Goede voorlichting is nooit weg, vandaar deze kanttekening bij het losgebarsten mediageweld.

TOEN EN NU

West-Europa heeft door de eeuwen heen last gehad van muggenplagen. Bekend zijn de malaria-epidemieën in Engeland, Nederland, Portugal, Italië en Griekenland. Daarnaast ondervond men veel overlast van steekmuggen die in de talloze moerasgebieden tot ontwikkeling kwamen. De duizenden moerassen die door heel Europa voor kwamen, vormden in de zomer uitstekende kraamkamers voor de steekmuggen.

Vanaf de tweede wereldoorlog zijn door heel Europa moerasgebieden drooggelegd (voor landbouwontwikkeling) en werden insecticiden ruim ingezet ter bestrijding van muggenplagen. Hierdoor is de illusie ontstaan dat muggenplagen tot het verleden behoren. Niets is minder waar.

De laatste jaren doen muggen opnieuw van zich spreken, hoofdzakelijk vanwege de aandacht voor natte natuurgebieden (verbreding van rivieruiterwaarden, herstel van moerasgebieden e.d.) en door het na-ijlende effect van het verbod op chemische bestrijdingsmiddelen. De inmiddels bewezen opwarming van de aarde door het broeikas-effect draagt hier ook een steentje aan bij. De zomers zijn warmer, waardoor extra generaties muggen tot ontwikkeling kunnen komen.

IMPORT EN EXPORT

De wereldhandel zorgt ervoor dat veel ziekten en (insecten)plagen de wereld rondgesleept worden. De landbouw maakt jaarlijks kennis met nieuwe importplagen, die vaak desastreuze gevolgen kunnen hebben voor de landbouwproductie. Niet alleen landbouwplagen, maar ook muggen kunnen op deze manier geïmporteerd worden. Na de Verenigde Staten, Zuid-Amerika en Zuid-Afrika, is de Aziatische tijgermug *Aedes albopictus* eind jaren '80 in Italië en Albanië geïntroduceerd, vermoedelijk met geïmporteerde autobanden vanuit Thailand. Omdat de zomers rond de Adriatische zee warm zijn, er overal geschikte kweekkamers voor

muggen zijn (o.a. de delta van de rivier de Po in Italië) en de winters niet voldoende koud zijn om deze muggen te doden, heeft *Aedes albopictus* zich daar permanent gevestigd en breidt zich thans uit naar Frankrijk en Griekenland.

Deze mug is agressief, steekt veel en houdt zich bij uitstek op in verstedelijkte gebieden waar tuinvijvers, schone sloten en water in dakgoten en regentonnen goede broedplaatsen zijn voor de muggenlarven. De verwachting is dat binnen enkele jaren *Aedes albopictus* zich overal in Zuid-Europa gevestigd

heeft en daar voor veel overlast zal zorgen. *Aedes albopictus* zal zich niet in centraal- en Noord-Europa kunnen vestigen, omdat de winters hier te koud zijn voor overleving van de eitjes van deze mug.

KNOKKELKOORTS

In Zuid-Oost Azië is *Aedes albopictus* de vector van het dengue virus, de verwekker van knokkelkoorts. Dengue is de laatste jaren in opmars, door nog onopgehelderde oorzaken (zgn. 'emerging' disease). We verwachten niet dat dengue ook in Europa een probleem gaat vormen omdat hier geen menselijk 'reservoir' van de ziekte aanwezig is, zoals wel het geval is in Zuid-Oost Azië. Net als malaria, dat in Europa niet langer endemisch voorkomt, is de kans op uitbreken van dengue in Europa nihil. De uitstekende gezondheidszorg door heel West-Europa zal als een vangnet dienen om terugkerende toeristen met tropische infectieziekten (zoals dengue) tijdig te behandelen. ■